

Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia EBIB za rok 2018

Stowarzyszenie EBIB skupiające bibliotekarzy z wielu bibliotek naukowych i publicznych w Polsce działało w roku 2018 pod egidą:

Prezes – dr Iwona Sójkowska (iwona.sojkowska@ebib.pl)

Wiceprezes – Joanna Broniarczyk – (joanna.broniarczyk@ebib.pl)

Sekretarza – Dagmara Sawicka (dagmara.sawicka@ebib.pl)

Adres korespondencyjny: Sadurki 233, 24-150 Nałęczów, tel. (081) 5017894

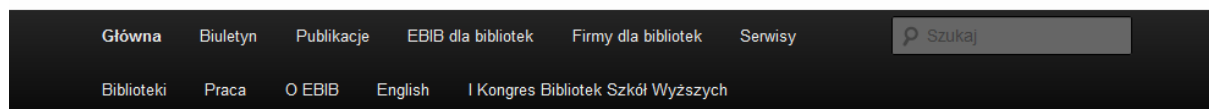
Stowarzyszenie EBIB w roku 2018 kontynuowało swoją działalność statutową. Prowadziło portal informacyjny Elektroniczna Biblioteka EBIB. Wspierało środowisko bibliotekarzy, muzealników, archiwistów i specjalistów informacji naukowej, aktywnie informując o ważnych zagadnieniach, uczestnicząc w życiu zawodowym tych środowisk.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

 Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wzrostego

EBIB pozyskał grant na stworzenie
Otwartej Platformy Edukacyjnej EBIB

EBIB pozyskał
grant z MNI SW
na promocję nauki

← Starsze wpisy

Nowsze wpisy →

Fizyka otwarta dla wszystkich – podręcznik akademicki OpenStax

Opublikowany 21 grudnia 2018 przez [Bożena Bednarek-Michalska](#)

Nowy, wydany w języku polskim, darmowy podręcznik akademicki do fizyki ogólnej zyskał uznanie na polskich uczelniach. Dostępna online od początku bieżącego roku akademickiego „Fizyka dla szkół wyższych” z prestiżowej amerykańskiej serii OpenStax została oficjalnym podręcznikiem głównym lub wspierającym w 21 szkołach wyższych w kraju. „Fizyka dla szkół wyższych” to polska adaptacja nowoczesnego podręcznika „University Physics” opracowanego przez OpenStax, fundację non profit działającą przy Uniwersytecie Rice w Houston, w Stanach Zjednoczonych. Trzytomowe wydawnictwo można za darmo pobrać jako plik PDF oraz korzystać z niego online.

Kurs:

Głęboki Internet

- Facebook
- Twitter
- Google+

Zespół składa się z redaktorów, korektorów, tłumaczy i zespołu wsparcia informatycznego i pracuje na zasadach wolontariatu. Na koniec 2018 r. stowarzyszenie liczyło 26 osób. W poczet członków włączono jedną osobę (Agnieszkę Wolańską), jedna zrezygnowała (Anna Obrzut).

Redakcja serwisów:

Anna Komperda – kierownik anna.komperda@ebib.pl
Bożena Bednarek-Michalska
Lidia Derfert-Wolf
Bożena Grocholska
Dorota Lipińska
Dagmara Sawicka
Iwona Sójkowska
Beata Starosta
Marek Stepowicz
Milena Śliwińska

Redaktorzy czasopisma „Biuletyn EBIB”

Bożena Bednarek-Michalska – redaktor naczelna bozena.michalska@ebib.pl do 31.12.2017 r.
Lidia Derfert-Wolf – redaktor naczelna od 1.01.2018 r. lidia.derfert-wolf@ebib.pl
Iwona Sójkowska – sekretarz naukowy iwona.sojkowska@ebib.pl
Beata Antczak-Sabala
Anna Filipowicz
Bożena Grocholska
Katarzyna Kozak
Dorota Lipińska
Marzena Marcinek
Ewa Rozkosz
Beata Starosta
Agnieszka Wolańska

Redakcja Wiadomości

Anna Filipowicz – kierownik anna.filipowicz@ebib.pl
Dagmara Sawicka
Iwona Sójkowska
Bożena Bednarek-Michalska
Katarzyna Kozak

Zespół korekty

Beata Antczak-Sabala – kierownik beata.antczak@ebib.pl
Zuzanna Helis
Katarzyna Kozak
Izabella Milewska-Warta
Iwona Sójkowska
Sylwia Wołek-Biernat
Milena Śliwińska
Anna Obrzut – korekta wiadomości

Redakcja techniczna

Joanna Broniarczyk – kierownik joanna.broniarczyk@ebib.pl
Aleksander Radwański
Marek Stepowicz
Maciej Dynkowski

Redakcja angielskojęzyczna

Bożena Bednarek-Michalska – kierownik bozena.michalska@ebib.pl
Agnieszka Brachfogel
Ewelina Melnarowicz
Justyna Zawada
Joanna Pawliczak

Wsparcie prawne

Barbara Szczepańska

Korespondent zewnętrzny

Iwona Malka

Czasopismo fachowe „Biuletyn EBIB”, publikowane w sieci od roku 1999, w 2018 r. ukazało się sześciokrotnie. Zagadnienia poruszane w „Biuletynie...” kierowane były do bibliotekarzy, dokumentalistów i specjalistów informacji naukowej pracujących w różnych typach bibliotek, a także w innych instytucjach kultury i nauki.

Od stycznia 2018 r. zmieniła się redaktor naczelna – Bożenę Bednarek-Michalską zastąpiła Lidia Derfert-Wolf.

Zespół tłumaczy przekłada wiele anglojęzycznych artykułów na język polski oraz abstrakty wszystkich opublikowanych w „Biuletynie” artykułów na język angielski. Wysyła się dane do bazy EBSCO w celu promowania polskiej nauki i praktyki bibliotekarskiej w świecie.

2018

Nr 183: Współpraca bibliotek z naukowcami

Redaktor numeru: Marzena Marcinek

Korekta: Zuzanna Helis, Milena Śliwińska, Izabella Milewska-Warta

Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk

Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Nr 182: Użytkownik biblioteki i jego doświadczenia

Redaktor numeru: Lidia Derfert-Wolf, Agnieszka Wolańska

Korekta: Beata Antczak-Sabala, Milena Śliwińska, Zuzanna Helis

Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk

Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Nr 181: Zarządzanie bibliotekami – aspekty prawne
Redaktor numeru: Beata Antczak-Sabala, Joanna Broniarczyk
Korekta: Izabella Milewska-Warta, Iwona Sójkowska
Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk
Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Nr 180: Organizacje pozarządowe a biblioteki
Redaktor numeru: Bożena Bednarek-Michalska
Korekta: Beata Antczak-Sabala, Izabella Milewska-Warta
Iwona Sójkowska
Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk
Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Nr 179: Dane bibliograficzne – jakość, trendy
Redaktor numeru: Iwona Sójkowska, Beata Starosta
Korekta: Zuzanna Helis, Beata Antczak-Sabala, Katarzyna Kozak
Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk
Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Nr 178: Biblioteki i bibliotekarze w mediach społecznościowych
Redaktor numeru: Milena Śliwińska, Justyna Zawada
Korekta: Milena Śliwińska, Katarzyna Kozak, Beata Antczak-Sabala, Iwona Sójkowska
Redakcja techniczna: Joanna Broniarczyk
Redaktor naczelna: Lidia Derfert-Wolf

Pierwszy numer poświęcony mediom społecznościowym to zaproszenie do podróży po zasobach internetu – tym razem skupiając uwagę na problematyce mediów społecznościowych i ich roli w działalności bibliotek i bibliotekarzy.

W drugim numerze poruszono temat danych bibliograficznych i ich jakości, katalogowania i standaryzacji w tym zakresie, skupiając się wokół bibliotekarza jako twórcy informacji i użytkownika tychże informacji

Kolejny numer poświęcony został współpracy bibliotek z organizacjami pozarządowymi i pokazuje kilka zwykłych przykładów takiej współpracy. Pomaga poznać aktywnych ludzi, którzy poświęcają swój czas, żeby stworzyć nową jakość.

Numer wakacyjny tematycznie związany jest z zarządzaniem bibliotekami z punktu widzenia przepisów prawa. Ten aspekt działalności jest szczególnie uciążliwy dla małych bibliotek. Biblioteki muszą np. stosować niektóre przepisy w takim samym zakresie jak duże instytucje kultury czy nawet firmy komercyjne.

Piąty numer poświęcono na badaniu użytkownika i jego doświadczeń. Potrzeba badania doświadczeń użytkownika stopniowo przebija się do świadomości bibliotekarzy, a ich doświadczenia wypełniły treść „Biuletynu EBIB.

Ostatni numer ukierunkowany został na współpracę bibliotekarzy z naukowcami, która, choć istnieje, należy do trudnych obszarów działalności bibliotek akademickich.

W ramach współpracy z organizatorami konferencji bibliotekarskich w Polsce patronatem medialnym objęto 15 wydarzeń. Patronat medialny umożliwił redaktorom bezpłatny udział w promowanych konferencjach i seminariach i promowanie tych wydarzeń w internecie:

- 16.05. – Warszawa – Seminarium PolBiT „Bibliotekarz dziedzinowy w bibliotece akademickiej”. Organizator: Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej.
- 24-25.05. – Nowy Sącz – Biblioteka przyszłości – wyzwania-trendy-zagrozenia. XVIII konferencja naukowa bibliotek uczelni publicznych i niepublicznych. Organizator: Biblioteka Wyższej Szkoły Biznesu-National-Louis University w Nowym Sączu.
- 4.06. – Sosnowiec – II Ogólnopolski Kongres Biblioteczno-Wydawniczy. Organizatorzy: Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas, Oficyna Wydawnicza „Humanitas”.
- 11.06. – Chorzów – Konferencja „Biblioteka dla dydaktyki II” organizowana w ramach XXXIX FORUM BIBLIOTEKARZY. Organizatorzy: Biblioteka Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie.
- 14-15.06. – Kraków – III Nowym Forum Bibliotek Pedagogicznych pod hasłem „Kreowanie wizerunku biblioteki pedagogicznej”. Organizator: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Hugona Kołłątaja w Krakowie.
- 05-07.09 – Biała Podlaska – Konferencja Naukowa Dyrektorów Bibliotek Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych organizowana pod hasłem „Biblioteka... to więcej niż myślisz”. Organizator: Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.
- 17-19.09.- Lublin – XXXVI Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Biblioteki medyczne wobec współczesnych wyzwań: otwarta nauka – otwarta przestrzeń”. Organizator: Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.
- 26-27.09.- Gdańsk – II Pomorska Konferencja Open Science Kierunek – Otwarta Nauka. Organizatorzy: Politechnika Gdańska.
- 28.09. – Słupsk – VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa Ekologia informacji w życiu dzieci i młodzieży. Organizatorzy: Zarząd Okręgu Pomorskiego SBP; Zarząd Oddziału Słupskiego SBP; Koło Bibliotek Naukowych i Fachowych SBP przy Akademii Pomorskiej w Słupsku; Wojewódzka Biblioteka Pedagogiczna w Słupsku; Biblioteka Uczelniana Akademii Pomorskiej w Słupsku.
- 04.10. – Warszawa – III Forum Aplikacji i Gier Mobilnych pod hasłem „Gry, które uczą”. Organizator: Fundacja Culture Shock.
- 09-11.10 – Kraków – ISIC 2018: The Information Behaviour Conference. Organizator: Instytutu Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa.
- 25-26.10. – Kraków – Małopolskie Forum Bibliotek 2018 pt. „Biblioteka 2.028. Między nadmiarem a niedostatkiem”. Organizatorzy: Biblioteka Jagiellońska, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie, Instytut Informacji Naukowej i

Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Nauk o Informacji Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Okręg Małopolski Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

- 25-26.10.- Lublin – Seminarium PolBiT „Użytkownik zagraniczny w bibliotece”. Organizator: Biblioteka Politechniki Lubelskiej.
- 15-16.11. – Białystok – Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Biblioteki Podlasia i Polski północno-wschodniej – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość”. Organizator: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku.
- 19-20.11. – Łódź – Konferencja Fenomenalna Biblioteka. Organizator: Fundacja Normalne Miasto „Fenomen”, Centrum Informacyjno-Biblioteczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

W wyniku współpracy z organizatorami konferencji na łamach „Biuletynu EBIB” publikowano sprawozdania z tych wydarzeń.

Stowarzyszenie EBIB współpracowało z Koalicją Otwartej Edukacji. Reprezentantka Stowarzyszenia – Iwona Sójkowska uczestniczyła i współorganizowała doroczny zjazd KOED w Łodzi, gdzie podjęto plan działania na kolejny rok. Ważną częścią zjazdu była praca w zespołach. I. Sójkowska uczestniczyła w pracy zespołu nauki, który omówił przygotowania do OAW 2018, realizację grantu pozyskanego na OAW i projekt portalu o archiwizacji internetu. Omówiono również problem katalogu centralnego NUKAT, ustalając, że w razie potrzeby KOED będzie wspierało działania NUKAT. Zaplanowano przygotowanie grantu na OAW na 2019 r. Wniosek został złożony w terminie, wyniki będą znane wiosną 2019 r.

Jak co roku Stowarzyszenie EBIB koordynowało wspólnie z KOED zadania przewidziane w granicie na „Tydzień Otwartej Nauki”. W ramach grantu zrealizowano wiele ciekawych przedsięwzięć, których efekty w wielu przypadkach pozostają dostępne w sieci.

Zrealizowano 10 filmów zawierających wypowiedzi z różnych ośrodków nauki w Polsce na temat otwierania ich utworów, które następnie zamieszczono na platformie Youtube. Poniżej lista naukowców – bohaterów filmów:

- dr in. Tomasz Ganicz Instytut Papiernictwa i Poligrafii Politechnika Łódzka (<https://www.youtube.com/watch?v=6ewQbvR85GM>)
- dr Piotr Guzowski Instytut Historii PAN. Uniwersytet w Białymstoku (<https://www.youtube.com/watch?v=2urDkNkR0yl>)
- dr hab. Piotr Berdowski Instytut Historyczny Uniwersytet Rzeszowski <https://www.youtube.com/watch?v=-xxMrTFqN1w>
- dr hab. Nicole Dołowy-Rybińska Instytut Sławistyki PAN <https://www.youtube.com/watch?v=VtM5hqCW6vc>
- prof. Dariusz Jemielniak Akademia Leona Koźmińskiego <https://www.youtube.com/watch?v=13MZ1oL9ee0>
- dr Natalia Pamuła-Cieślak Uniwersytet Mikołaja-Kopernika <https://www.youtube.com/watch?v=wjDUJpLHT-k>
- dr hab. Maria Próchnicka Uniwersytet Jagielloński <https://www.youtube.com/watch?v=Kg67Wysnm4U>

- dr hab. Łukasz Niesiołowski-Spano Uniwersytet Warszawski
<https://www.youtube.com/watch?v=yCbAhX1Vymc>
- prof. Emanuel Kulczycki Uniwersytet Adama Mickiewicza
<https://www.youtube.com/watch?v=TjnUkHGf7Yw>
- prof. dr hab. Henryk Rybiński Instytut Informatyki Politechnika Warszawska
<https://youtu.be/slwQDtxM9bg>

Opublikowano 9 artykułów o modelach Open Access w czasopiśmie:

- Bednarek-Michalska B. Rozwój zasobów Open Access w Polsce. „Forum Akademickie”. 2018 nr 10, s. 24-26 (załącznik 2. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <https://prenumeruj.forumakademickie.pl/fa/2018/10/rozwoj-zasobow-open-access-w-polsce/3>
- Bednarek-Michalska B. Rozwój zasobów open access na UMK – co jeszcze warto zrobić? „Głos Uczelni”. 2019 nr 1-2, s. 83-85. (załącznik 3. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: https://glos.umk.pl/panel/wp-content/uploads/GU_2019_1-2.pdf
- Czajkowska M., Mirkiewicz B. Otwartość w nauce. Ruch Open Access – idee, inicjatywy, zasoby. „Uniwersytet Zielonogórski – Miesięcznik Społeczności Akademickiej”. 2018 nr 10, s. 30-33. (załącznik 4. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <http://miesiecznik.uz.zgora.pl/wydawnictwo/miesiecznik10-2018/19.pdf>
- Jaskowska B. Open Access i jego znaczenie dla rozwoju nauki. „Gazeta Uniwersytecka pracowników i studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego”. 2018 nr 4, s. 29-31. (załącznik 5. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <https://www.ur.edu.pl/universytet/gazeta-universytecka/2018/wrzesien-pazdziernik>
- Roźniakowska-Kłosińska M. Otwarte dane badawcze w warsztacie pracy naukowca. „Biuletyn EBIB”. 2018 nr 183, s. 1-6. (załącznik 6. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/668/811>
- Szufflita-Żurawska M. Międzynarodowy Tydzień Otwartego Dostępu – International Open Access Week. Różne modele Otwartego Dostępu. „Pismo PG. Forum Społeczności Akademickiej”. 2018 nr 3, s. 48-52. (załącznik 7. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <https://pg.edu.pl/pismo/2018r>
- Theus M. Dostęp coraz bardziej otwarty. Życie Uniwersyteckie. 2018 nr 10 (3), s. 22. (załącznik 8. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/23970>
- Wierzbicka-Próchniak D. Otwarty dostęp do nauki na Uniwersytecie Opolskim. „Indeks. Pismo Uniwersytetu Opolskiego”. 2018 nr 7-8 (189-190), s. 30-33. (załącznik 9. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <http://indeks.uni.opole.pl/indeks-nr-7-8-189-190/>
- Wróblewska-Trochimiuk E. Otwartość to postawa w nauce. „Forum Akademickie”. 2018 nr 10, s. 30-32 (załącznik 10. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <https://prenumeruj.forumakademickie.pl/fa/2018/10/otwartosc-to-postawa-w-nauce/>.

Opracowano, wydrukowano i rozpowszechniono materiały promocyjne: ulotki, nalepki na komputery, plakaty, które następnie rozesłano do instytucji promujących i/lub organizujących OAW. Ponadto przygotowano animowany film promocyjny na Tydzień otwartej Nauki w Polsce 2018 - "Tworzymy rzetelne podstawy otwartej wiedzy". Film został zamieszczony w serwisie Youtube <https://www.youtube.com/watch?v=TWriToA1lws&feature=youtu.be>.

Zorganizowano cztery prawnicze warsztaty dla naukowców z licencji Creative Commons:

- Warsztaty na Politechnice Łódzkiej – 22.10.2018 Łódź. Prowadzący: Natalia Mileszyk, uczestniczyło 31 osób.
- Warsztaty w Akademii Pedagogiki Specjalnej - 25.10.2018 Warszawa. Prowadzący: Ewa Majdecka, uczestniczyło 41 osób.
- Warsztaty na Uniwersytecie Zielonogórskim – 25.10.2018 Zielona Góra. Prowadzący: Agnieszka Goszczyńska, uczestniczyło 39 osób.
- Warsztaty na Uniwersytecie Rzeszowskim – 26-10.2018 Rzeszów. Prowadzący: Michał Starczewski, uczestniczyło 29 osób.

Zorganizowano dwa, otwarte dla wszystkich webinaria na temat otwartych zasobów:

- Webinar: „Otwarte licencje Creative Commons na uczelni, co warto wiedzieć?” Prowadzący: Kamil Śliwowski. Data: 23.10.2018. Ilość osób zarejestrowanych: 101. Ilość uczestników webinaru: 66. Nagranie stale dostępne (obecnie 114 osób obejrzało nagranie): <https://www.youtube.com/watch?v=bo2WYo5cVCM>
- Webinar: „Otwarte Zasoby Edukacyjne w pracy nauczyciela akademickiego”. Prowadzący: Karolina Grodecka. Data: 24.10.2018. Ilość osób zarejestrowanych: 108. Ilość uczestników webinaru: 56. Nagranie stale dostępne (obecnie 80 osób obejrzało nagranie): <https://www.youtube.com/watch?v=z4T3fA9I5b4>

Zaprojektowano i wdrożono elektroniczny serwis naukowy WebArch: <https://webarch.uw.edu.pl/>. Portal – zamieszczony w otwartym Internecie - będzie stale rozwijany i promowany. Opracowano, przygotowano i zamieszczono w serwisie WebArch 74 wpisyw/artkuły na temat archiwizacji Web-u. Przetłumaczono z języka angielskiego na polski 7 tekstów fachowych dotyczących archiwizacji Internetu. Teksty zamieszczono w serwisie <https://webarch.uw.edu.pl/dokumenty/> z możliwością ich pobrania przez osoby zainteresowane. Przygotowano i opublikowano jeden artykuł fachowy o archiwizacji Web-u: Wilkowski M. Archiwa webu otwarte na współpracę z użytkownikami? „Biuletyn EBIB”. 2018 nr 183. (załącznik 16. Kserokopia artykułu). Dostęp elektroniczny: <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/674>. Opracowano dwa poradniki elektroniczne „krok po kroku”:

- Wilkowski M. Wykorzystanie archiwów Webu w badaniach — wprowadzenie – opracowano na podstawie podręcznika J. Nielsen Using Web archives in research (CC BY-NC-SA)
- Wilkowski M. Archiwizacja Twittera dla wszystkich.

Teksty zamieszczono w serwisie <https://webarch.uw.edu.pl/dokumenty/> z możliwością ich pobrania przez osoby zainteresowane.

Ponadto relacjonowało wszystkie akcje w portalu stworzonym pod egidą KOED „Uwolnij Naukę” – <https://uwolnijnauke.pl/tydzien-otwartej-nauki/>.

Na co dzień publikowano wiadomości istotne dla pracowników bibliotek i innych instytucji kultury. Umieszczono ich około 200. Newsy w większości są wynikiem współpracy ze środowiskiem bibliotekarzy, archiwistów, prawników i informatyków nadsyłających ciekawe dla bibliotekarzy informacje.

Stowarzyszenie także przez swoich redaktorów współpracuje z międzynarodowymi organizacjami i inicjatywami SPARC i eLIS.

Opracowanie:
Prezes Stowarzyszenia EBIB – Iwona Sójkowska
Sekretarz Stowarzyszenia EBIB – Dagmara Sawicka

Łódź, Sadurki, marzec 2018